

บทคัดย่อ

โครงการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง มีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาระบบกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยภายในมหาวิทยาลัย และการพัฒนางานวิจัยเพื่อยกระดับความเข้มแข็งให้กับชุมชนสังคม ด้วยการใช้องค์ความรู้และทุนเดิมภายในมหาวิทยาลัย ผสมผสานระหว่างนักวิจัยอาวุโสกับนักวิจัยรุ่นใหม่ พื้นที่เป้าหมายในการดำเนินการครอบคลุมชุมชนที่อยู่อาศัยในบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน และชุมชนที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ หรือมีฐานอาชีพเกี่ยวข้องกับลุ่มน้ำปะเหลียน ในเขตพื้นที่ตำบลวังวน อำเภอกันตัง ตำบลทุ่งกระบือ และตำบลทุ่งค่าย อำเภอย่านตาขาว และพื้นที่ตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน ผลจากการระดมความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้กรอบการวิจัยและประเด็นโจทย์การวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ จำนวน 5 กรอบ คือ 1) สนับสนุนการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรที่มีอยู่อย่างยั่งยืน 2) การวิจัยเพื่อศึกษากระบวนการจัดการแบบชุมชนมีส่วนร่วม 3) การยกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน 4) การบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชน และ 5) การพัฒนานวัตกรรมเพื่อชุมชน มีข้อเสนอโครงการวิจัยจำนวน 20 โครงการ ภายใต้กระบวนการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจำนวน 11 โครงการ รวมวงเงินวิจัยทั้งสิ้น 3.2 ล้านบาท

ผลการดำเนินงานโครงการวิจัยทั้ง 11 โครงการ สามารถดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ตามแผนงานวิจัยร้อยละ 100.00 มีการนำผลการวิจัยมาถ่ายทอดให้แก่ชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน เกิดการนำผลงานไปใช้ประโยชน์ ดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจากการที่กระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิจัยของชุมชน เกิดความตระหนักเห็นคุณค่าของทรัพยากรในท้องถิ่น กระตุ้นพลังชุมชนในการขับเคลื่อนและพัฒนาพื้นที่ตามความมุ่งหวังของคนในชุมชน

ผลการดำเนินการเกิดสิ่งประทับใจและข้อเรียนรู้ ได้แก่ การได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทักษะด้านการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่จากผู้ทรงคุณวุฒิ พี่เลี้ยงโครงการ มีการให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านการดำเนินงาน การแก้ไขปัญหา การพัฒนาทักษะของนักวิจัย เกิดการนำข้อมูลการดำเนินงานของโครงการวิจัยไปขยายในการประชุมระดับจังหวัด ให้ส่วนราชการและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบผลความสำเร็จ เกิดผลกระทบให้มีการขยายงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ในแหล่งทุนอื่นๆของมหาวิทยาลัยเพื่อสนองตอบพันธกิจมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม

คำสำคัญ: การจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน กระบวนการมีส่วนร่วม คุณภาพชีวิต งานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่

Abstract

Participatory Resources Management for Quality of Life Improvement on Palian Basin Community, Trang, Province aims to develop the research management system within the university and develop the research to enhance strengthen of the community by using the knowledge and original capital within the university with integration between senior researchers and new researchers. Target area cover the residential communities in the Palian Basi and communities in 1) Wang Won sub-district, Kan Tang district, 2) Thug Khai sub-district, Yantakhao district, and 3) Ban Na sub-district, Palian district. According to the results of stakeholders' brainstorming got the research frameworks and issues for the following of 5 development research frameworks; 1) To support the management and utilization of sustainable resource based. 2) To study the process of participatory community management. 3) To improve the quality of life and he economy of the community. 4) To management Community Tourism. 5) To develop of community innovation. There are 20 research proposals. The result of proposal consideration found that there were 11 projects and Totaling fund 3.2 million bath.

Sub-research project has been completed 100%. The results of the research are presented to communities in the Palian Basin. To continue to work for improve the quality of life and living of people in the community. This is due to the fact that the process involved in the research community. Raise awareness of the value of local resources. Encourage the community to drive and develop the area according to the aspirations of the people in the community.

Impression and learning from this project is including the knowledge exchange on research management skills for area based development researching from the experts and the ABC's mentors. They have been providing ongoing advice in the operations, troubleshooting, and development of researcher skills. The research activities of the research project were expanded to provincial level and let the government agencies and stakeholders acknowledge the achievement. There is the impact to expansion of research to develop the area based development research in other capital sources on university for response to the university's mission to serve society.

Keywords: The management of sustainable resource, Participatory, Quality of life, Area based Development Research